

Høringsuttalelse til konseptvalgutredning Helgeland–Sverige

Fra Aker Nscale / Nscale

Aker Nscale, nå Nscale, viser til dialogmøte om KVV Helgeland–Sverige 12. mars 2026 og til Statnetts invitasjon til innspill. Nscale utvikler og drifter AI-datasentre i Norge og globalt, og har flere prosjekter under utvikling i Nord-Norge/NO4.

1. Innledning og hovedsyn

Nscale mener at en ny 420 kV-forbindelse mellom Helgeland og Sverige bør vurderes som et høyt prioritert og tidskritisk tiltak. Etter vår vurdering tilsier både behovsbildet, samfunnsøkonomiske hensyn og gjennomførbarhet at Statnett bør drive prosjektet raskt frem fra KVV til prosjektoppstart og konsesjonsprosess. Dette er avgjørende for å muliggjøre ny industriell utvikling og for å styrke Norges konkurransekraft.

2. Kort om Nscale og prosjekter

Nscale utvikler AI-datasentre som leverer regnekraft til trening og bruk av avanserte AI-modeller. Nscale ønsker å opplyse om at Norden/Europa er et samlet konkurranseområde for slike etableringer, og at Norge konkurrerer direkte med blant annet Sverige og Finland om investeringene.

Nscale har i dag en portefølje med flere lokasjoner i Norge. For denne KVV-en er særlig følgende prosjekter relevante:

- Korgen / Nedre Røssåga: 250 MW i første fase, med videre utviklingspotensial på ytterligere 750 MW. Prosjektet er under reguleringsmessig utvikling, med sikret areal og pågående reguleringsprosess. Investeringskostnaden for første fase på 250 MW er anslått til omtrent 100 mrd. kroner.
- Kvandal: 230 MW reservert kapasitet og under bygging, samt 290 MW for neste fase.
- Fauske: 110 MW, hvorav 13 MW er reservert
- Ballangseira: 140 MW i kø, alt klart til å starte bygging.

3. Behovsanalyse

Behovsanalysen bør tydelig vise at det foreligger et konkret og prekært behov for økt nettkapasitet inn til Helgeland og videre inn i prisområde NO4.

Statnetts materiale viser stor etterspørsel etter kapasitet, samt at all ledig kapasitet i praksis er reservert. Området inn til Helgeland er begrenset til om lag 1000 MW økt forbruk, noe som bare dekker en mindre del av etterspørselen.

For Nscale er særlig Korgen-prosjektet direkte relevant. Prosjektet representerer et stort, modent og tidskritisk nytt kraftuttak i området rundt Nedre Røssåga. Prosjektet bør inngå i alle fremtidige forbruksscenarier.

4. Nullalternativ

Uten økt nettkapasitet vil prosjekter i størrelsesorden flere hundre MW ikke kunne realiseres. Nscale ønsker å opplyse om at dette innebærer en risiko for at investeringer flyttes til andre land.

Dette representerer et samfunnsøkonomisk tap i form av tapt verdiskaping, sysselsetting og skatteinntekter.

5. Mulighetsstudie

I mulighetsstudien bør det legges betydelig vekt på realiseringstid. For datasenterprosjekter er tidspunkt for nettilgang avgjørende for om prosjektene realiseres i Norge.

Konsepter som kan realiseres raskt og med høy sikkerhet bør derfor prioriteres.

6. Alternativanalyse

En vesentlig del av nytten av nettinvesteringen er knyttet til realisering av nytt kraftforbruk. Nscale ønsker å opplyse om at verdien av energi brukt til AI-fabrikken gir svært høy

verdiskaping per energienhet. Vi kan ved behov bidra med konkrete eksempler som ytterligere belyser dette.

Det er derfor viktig at verdien av nytt forbruk inngår i analysene som prissatt virkning, alternativt at den vektlegges høyeste kategori.

7. Anleggsbidrag

Nscale ønsker å presisere at de estimerte kostnadene for tiltaket vil utgjøre en begrenset andel av den totale investeringskostnaden for et storskala AI-senter. Vi er samtidig positive til å benytte anleggsbidrag som et virkemiddel for å bidra til raskere realisering av samfunnsøkonomisk rasjonelle tiltak.

8. Konklusjon

Nscale anbefaler at 420 kV Helgeland–Sverige prioriteres høyt og realiseres raskt. Tiltaket er nødvendig for å muliggjøre ny industriell utvikling og sikre Norges konkurransekraft.